

DPSDEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24. III	20 17	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/17-10		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki ekonomije, Dragici Sekulić, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Postovana ministarko Sekulić,

Svjedoci smo da se u Crnoj Gori rađa potpuno nova industrija, to je industrija istraživanja i proizvodnje nafte i gasa. Tome u prilog ide i činjenica da su već potpisani ugovori sa kompanijama ENI i Novatek, i kompanijom Energean. Pitanje koje se nameće je kako će nova industrija uticati na ekonomiju Crne Gore, i koliki će i kakvi biti benifiti za naše građane pod uslovom da se resurs pronađe i on valorizuje na način na koji je to predvidjela naša zakonska regulativa i potpisani ugovori?

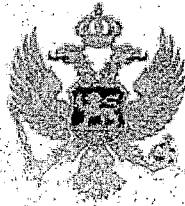
OBRAZLOŽENJE:

Nije teško uočiti da je naftno – gasni biznis najveći i najriskantniji biznis u ovom trenutku u svijetu. To je biznis koji donosi ogromne profite i u kome se okreće ogroman novac. Iskustva u svijetu nas uče da postoji i dobri i loši modeli realizacije ovog posla. Ovo posebno dobija na značaju kada se ima u vidu administrativni kapacitet naše male ekonomije i oprez i mjere koje treba jedna takva ekonomije da primijeni kako bi se adekvatno zaštitila od kompanija koje

su često ekonomski jače od same države. Imajući u vidu navedeno, očekujemo da smo se prilikom planiranja ovih aktivnosti koristili iskustva najboljih svjetskih praksi kako bi spriječili negativan scenario koji je prisutan u mnogim zemljama koje su bogate naftom i gasom, ali kod kojih zbog neadekvatnog upravljanja ovim prirodnim resursom i prihodima nastalim od ove aktivnosti, ovaj posao nije donio ništa dobro.

POSLANIK

Predrag Sekulić

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	28. III, 20 17 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/17-10/12
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 310-304/2017-2
Podgorica, 27.03.2017. godine.

SKUPŠTINA CRNE GORE

n/r gđi Jeleni Radonjić, VD generalnog sekretara
PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Predraga Sekulića

Poslanik Skupštine Crne Gore Predrag Sekulić postavio je Ministarstvu ekonomije sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Svjedoci smo da se u Crnoj Gori rađa potpuno nova industrija, to je inustrija istraživanja i proizvodnje nafte i gasa. Tome u prilog ide i činjenica da su već potpisani ugovori sa kompanijama ENI i Novatek, i kompanijom Energean. Pitanje koje je se nameće je kako će nova industrija uticati na ekonomiju Crne Gore, i koliki će i kakvi benifiti za naše građane pod uslovom da se resurs pronadje i on valorizuje na način na koji je to predvidjela naša zakonska regulativa i potpisani ugovori?

Na postavljeno pitanje Ministarstvo ekonomije daje sledeći

ODGOVOR

Sa zadovoljstvom konstatujemo da je prvi tenderski postupak za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika usješno završen, te da kao rezultat tog procesa imamo dva nova ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, odnosno tri nova koncesionara – Eni, Novatek i Energean.

Činjenica je da je u prethodne tri godine, koliko je trajao tenderski proces, cijena barela nafte varirala od 140 do 27 dolara po barelu, i da danas cijena barela nafte iznosi oko 52\$. I pored ovako dramatičnih oscilacijija cijena, koje su drastično pogodile cjelokupnu upstream industriju, a naročito investicije u nove projekte u zemljama koje su sa aspekta postojanja upstream industrije i proizvodnje ugljovodonika nerazvijene, što je slučaj sa Crnom Gorom, mi možemo konstatovati, da smo, u ovom turbulentnom periodu, tenderski postupak završili uspješno sa zaključena dva ugovora, na 6 od ponuđenih 13 blokova, i to sa ukupno tri, u svakom pogledu, respektabilne kompanije.

Smatram da je ovo veoma dobar pokazatelj da je Crna Gore uspjela da kreira stabilan i predvidljiv sistem za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika, koji štiti nacionalne interese u ovoj oblasti, i ujedno kreira transparentne, nediskriminatorne i konkurentne uslove za ulaganja od strane naftnih kompanija. Takođe, ovo je dobar pokazatelj da naftne kompanije vjeruju da crnogorsko podmorje sigurno ima veoma dobar potencijal za pronalazak komercijalnih rezervi ugljovodonika, i da su spremne da rizikuju velika novčana sredstva u pokušaju otkrivanja komercijalnih ležišta nafte i gasa.

Dosadašnja praksa je pokazala da je pravilan razvoj industrije istraživanja nafte i gasa jedan od najodgovornijih i najkompleksnijih regulatornih procesa koje jedna država treba da organizuje i sprovede. U prilog navedenome, stoje i komparativni primjeri iskorištenosti resursa iz ležišta, koji se kreću od cca 20% u zemljama koje resurse koriste na neadekvatan način, do cca 60% u zemljama koje znaju da na pravi način iskoriste svoje resurse. Oslanjajući se na pozitivne primjere drugih nacionalnih modela upravljanja resursima, Crna Gora je odlučila da razvije sopstveni model, koji će joj u budućnosti, po ugledu na najbolju svjetsku praksu, omogućiti maksimalnu iskorištenost resursta uz ostvarivanje benefita po cjelokupno crnogorsko društvo. Crna Gora je temeljno i dugo radila na pripremi regulatornog sistema za ovu oblast i na pripremi prvog tenderskog postupka za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, što je rezultiralo njegovim uspješnim završetkom.

Ugovori koji su zaključeni sa Enijem, Novatekom i Energeanom su standardizovani tipovi ugovora koji sadrže specifičnosti koje nisu bile dosadašnja praksa u Crnoj Gori, a koje govore u prilog našem opredijeljenju ka odgovornom upravljanju resursima i prije nego što samo iskorišćavanje resursa počne. Koncesionari bankarskom garancijom pokrivaju 100 procenata vrijednosti radova tokom faze istraživanja. Njihova matična kompanije je takođe izdala garancije kojom se pokriva bilo kakva eventualna šteta ili gubitak direktno uzrokovan njihovim aktivnostima u Crnoj Gori. Koncesionari će izdvajati sredstva, koja će služiti isključivo za unaprijeđenje administrativnih kapaciteta koji imaju dodira sa ovom oblašću i obrazovanje mladih koje će omogućiti otvaranje novih mogućnosti za njihovo zapošljavanje, kako u Crnoj Gori, tako i širom svijete.

Otkriće komercijalnih ležišta nafte i gasa bi više nego dobrodošlo Crnoj Gori, jer bi donijelo mnogo benefita građanima Crne Gore, odnosno državi Crnoj Gori kojoj bi, shodno zakonu, išlo 62-68% novca od dobiti. Ukoliko se pravilno vodi, naftno-gasni biznis donosi zemlji uvećanje prirodnih nacionalnih resursa. Vrlo važan segment za državu je prikupljanje i drugih vrsta poreza, a posebno je važno i otvaranje novih radnih mjesta i kreiranje industrije od koje profitira kompletna ekonomija. Iskustva u okruženju govore da je na jedno otvoreno radno mjesto u naftnoj industriji došlo do otvaranja još četiri radna mjesta u drugim industrijama.

Posebno ističemo da 85% od tako ostvarenog prihoda države ide u specijalni fond za ugljovodonike. Navedeni fond će se koristiti da obezbjeđivanje bolje budućnosti crnogorskog društva u cjelini. Fond je garancija da će od resursa koji se sada troši, koristi imati i generacije koje dolaze. S tim u vezi, naša vizija je da sredstva iz fonda za ugljovodonike koristimo u svrhe koje će nam donijeti dugoročne benefinite po društvo, kao što su: ulaganje u obrazovne i zdravstvene sisteme, u razvoj infrastrukture, u nauku, itd.

